

SISSEJUHATAV OHUTUSJUHEND

Sisukord

1. Eesmärk.....	2
2. Üldosa	2
3. Töötervishoiu ja tööohutuse korraldus	2
4. Töötaja kohustused ja õigused	2
5. Tegutsemine õnnetusohu ja õnnetusjuhtumi/tööõnnetuse korral	4
6. Tööõnnetuse ja kutsehaiguste käsitlemine	4
7. Esmaabi.....	4
8. Keskkonna saastamisest hoidumine	4
9. Ohumärguannete kasutamise nõuded töökohas.....	5
Töötervishoidu- ja tööohutust puudutavad kontaktid Orissaare Gümnaasiumis	10

SISSEJUHATAV OHUTUSJUHEND

1. Eesmärk

Sissejuhatava ohutusjuhendi eesmärk on anda töötajatele üldteadmisi tööohutuse valdkonnas ja selgitada Orissaare Gümnaasiumis kehtivaid tööohutuse üldnõudeid.

2. Üldosa

2.1 Sissejuhatava töötervishoiu ja tööohutuse juhendiga tutvumine tööle asumisel on kohustuslik kõigile töötajatele.

2.2 Töötervishoiu ja tööohutusalane tegevus on Eesti Vabariigis reguleeritud töötervishoiu- ja tööohutuse seadusega ning sellest lähtuvate alamaktidega. Samuti reguleerivad töötervishoidu ja tööohutust muud kehtivad töökeskkonnaalased normatiivaktid ning muud kehtivad eeskirjad ja lepingud. Eesti Vabariigis korraldab riiklikku tööohutusealast järelevalvet Tööinspeksioon.

2.3 Tööinspeksiooni Kuressaare kontor (Lossi 12, Kuressaare).

2.4 Töövaidluskomisjon (Akadeemia 2, Pärnu).

3. Töötervishoiu ja tööohutuse korraldus

3.1 Töötervishoiu all mõistetakse töötaja tervisekahjustuse vältimiseks töökorraldus- ja meditsiiniabinõude rakendamist, töö kohandamist töötaja võimetele ning töötaja füüsilise, vaimse ja sotsiaalse heaolu edendamist.

3.2 Tööohutusena mõistetakse töökorraldusabinõude ja tehnikavahendite süsteemi sellise töökeskkonna seisundi saavutamiseks, mis võimaldab töötajal teha tööd tervist ohtu seadmata.

3.3 Orissaare Gümnaasiumis korraldab töötervishoiu- ja tööohutusalast tööd töökeskkonnaspetsialist, kes valitakse töökollektiivi poolt.

3.4. Töökeskkonnavoliniku põhikohustus on regulaarselt jälgida töötervishoiu ja tööohutuse seaduse, eeskirjade ja juhendite täitmist nii tööandja kui ka töötajate poolt ning osaleda vajaduse korral kontrollimistes ja õnnetusjuhtumite põhjuste selgitamises. 3.5. Töökeskkonnaspetsialist teeb tööandja teatavaks Tööinspeksiooni kohalikule asutusele valimistest arvates kümne päeva jooksul.

3.6 Töökeskkonnaspetsialisti ja esmaabiandjate nimed ja kontaktid on välja pandud kooli infostendidele.

4. Töötaja kohustused ja õigused

4.1. Töötaja kohustused

4.1.1 Töötaja on kohustatud:

- osalema ohutu töökeskkonna loomisel, järgides töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid;
- järgima tööandja kehtestatud töö- ja puhkeaja korraldust;
- läbima tervisekontrolli vastavalt kehtestatud korrale;
- kasutama ettenähtud isikukaitsevahendeid nõuetekohaselt ning hoidma neid töökorras;
- tagama vastavalt väljaõppele ja tööandja antud juhiste, et tema töö ei ohustaks tema enda ega teiste elu ja tervist ega saastaks keskkonda;

- kohe teatama tööandjale või tema esindajale ja töökeskkonnaspetsialistile õnnetusjuhtumist või selle tekkimise ohust, tööõnnetusest või tööülesande täitmist takistavast tervisehäirest ning kõikidest kaitsesüsteemide puudustest;

- täitma tööandja, töökeskkonnaspetsialisti, töötervishoiuarsti, tööinspektori ja töökeskkonnavoliniku töötervishoiu ja tööohutusalasid korraldusi;

- kasutama töövahendeid ja ohtlikke kemikaale nõuetekohaselt;

- hoiduma omavoliliselt lahti ühendamast, muutmast või eemaldamast töövahenditele või ehitistele paigaldatud ohutusseadiseid ja kasutama neid seadiseid nõuetelekohtaselt.

4.1.2 Töötaja on kohustatud teatama tööandjale igast töövahendi rikkest ja puudusest, mis ilmneb selle kasutamisel.

4.1.3 Töötajal on keelatud töötada alkoholi-, narkootilises või toksilises joobes või psühhotroopse aine mõju all.

4.1.4 Töötaja peab lähtuma printsibist- kui ei tea kuidas ülesannet (näiteks töö kemikaalidega, seadmetega) teostada siis ära teosta antud ülesannet omaalgatuslikult, küsi selgitust otseselt juhilt.

4.1.5 Töötajal on keelatud teostada sellist tööd/kasutada seadet, mille suhtes tal puudub registreeritud juhendamine.

4.1.6 Kui töötajal puudub registreeritud juhendamine teostava töö ja/või seadme kasutamise osas, peab ta pöörduma vahetu juhi poole, kes korraldab registreeritud tööohutusala juhendamise.

4.1.7 Vahetu juht ei tohi saata töötajat tegema tööd ja/või töötama seadmega, mille suhtes töötaja ei ole juhendatud ning juhendamine ei ole registreeritud.

4.1.8 Vahetu juht peab alati edastama töökeskkonnaspetsialistile informatsiooni töötaja liikumisest ühelt ametikohalt teisele, kas alaliselt või ajutiselt, et tagada töötaja tööohutusala juhendamine uue ametikoha seadmetel töötamisel ja tööülesannete täitmiseks.

4.1.9 Ohutusnõuete rikkumise ja kehtestatud ohutusjuhendite mitte täitmise korral kannab töötaja vastutust töölepingu seaduse alusel.

4.2. Töötaja õigused

Töötajal on õigus:

- Nõuda tööandjalt töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele vastavaid töötingimusi ning ühis- ja isikukaitsevahendeid.

- Saada teavet töökeskkonna ohuteguritest, töökeskkonna riskianalüüsi tulemustest, tervisekahjustuste vältimiseks rakendavatest abinõudest, tervisekontrolli tulemustest ja tööinspektori ettekirjutisest tööandjale.

- Tõsise ja vältimatu õnnetusohu korral peatada töö ning lahkuda oma töökohalt või ohualalt.

- Keelduda tööst või peatada töö, mille täitmine seab ohtu tema või teiste isikute tervise või ei võimalda täita keskkonnaohutuse nõudeid, teatades sellest viivitamatult tööandjale või tema esindajale ja töökeskkonnaspetsialistile.

- Nõuda tööandjalt arsti otsuse alusel enda üleviimist ajutiselt või alaliselt teisele tööle või oma töötingimuste ajutist kergendamist.

- Saada tööst põhjustatud tervisekahjustuse eest hüvitist võlaõigusseaduses sätestatud ulatuses.

- Pöörduda töökeskkonnaspetsialisti või tegevuskohajärgse tööinspektori poole, kui tema arvates tööandja poolt rakendatavad abinõud ja antud vahendid ei taga töökeskkonna ohutust.

5. Tegutsemine õnnetusohu ja õnnetusjuhtumi/tööõnnetuse korral

5.1 Õnnetusohu on olukord, mis võib lõppeda õnnetusjuhtumiga töökohal.

5.2 Tööandja on kohustatud õnnetusohu tekkimise korral teatama ohust ja rakendatavatest abinõudest võimalikult kiiresti kõigile töötajatele, kes on või võivad sattuda tõsisesse ohu.

5.3 Töötajad peavad tõsise ja ähvardava ohu korral võtma tarvitusele abinõud vastavalt oma teadmistele ja kättesaadavatele tehnilistele vahenditele võimalike tagajärgede vältimiseks ka sellisel juhul, kui vahetu juhiga ei ole võimalik kohe ühendust saada.

5.4 Tööandja peab registreerima kõik ettevõttes tekkinud olukorrad, mis oleksid võinud lõppeda õnnetusjuhtumiga, ja nendest töötajaid teavitama ning rakendama abinõusid selliste olukordade kordumise vältimiseks.

5.5 Õnnetusjuhtumi korral on tööandja ja töötajad kohustatud tegutsema vastavalt Orissaare Gümnaasiumi hädaolukorra lahendamise plaanile, mis on kättesaadav paberkandjal õpetajate toas.

6. Tööõnnetuse ja kutsehaiguste käsitlemine

6.1 Igast tööõnnetusest peab kannatanu või pealtnägija viivitamatult teatama oma otsesele juhile või tööandjale.

6.2 Tööandja registreerib kõik tööõnnetused ja kutsehaigestumised, raskete tööõnnetuste puhul informeerib viivitamatult ka Tööinspektsiooni ning surmaga lõppenud tööõnnetuse puhul ka Politseid.

6.3 Tööõnnetus on tööandja huvides töötamise ajal töötajaga juhtunud õnnetus, mis on seotud töökeskkonnatingimustega ning mis tingis töötajate kerge või raske tervisekahjustuse.

7. Esmaabi

7.1 Orissaare Gümnaasiumis on määratud ja väljaõppe läbinud esmaabiandjad.

7.2 Esmaabiandjate nimed ja kontaktandmed on kooli infostendidel ja esmaabikappide kõrval.

7.3 Tööandja peab tagama kõigile töötajatele esmaabivahendite kättesaadavuse.

7.4 Tööandja on kohustatud

- kindlustama esmaabivahendite olemasolu töökohtadel ja ruumi, kus vajadusel saab anda esmaabi;
- paigutama nähtavatele kohtadele juhendmaterjalid esmaabi andmise viisidest (plakatid, brošüürid jm näitlikud materjalid);
- määrama isikud, kes vastutavad esmaabivahendite korrashoiu eest; - esmaabivahendite asukoht peab olema nõuetekohaselt märgistatud ja asetsema kergesti juurdepääsetavas kohas, samuti peavad olema nähtavale kohale välja pandud telefoninumbrid abi kutsumiseks (ühtne number 112).

8. Keskkonna saastamisest hoidumine

8.1 Töötaja peab ohtlikke kemikaale käsitlema vastavalt ohtlike kemikaalide jäätmekäitlus korrale.

8.2 Juhul kui töötaja ei tea, kuidas käidelda ohtlikke või ka mitte ohtlikke kemikaale või nende jääke, peab töötaja küsima vastavaid juhiseid otseselt juhult, töökeskkonnaspetsialistilt või tööandjalt.

9. Ohumärguannete kasutamise nõuded töökohas

9.1 Ohumärguanne on vastavalt olukorrale kasutatav märgistus, märk või värvus, valgusmärguanne või helisignaal ning suuline või käemärguanne, mis osutab teatud esemele, tegevusele või olukorrale ning tagab vajaliku ohutusalase teabe või tegevusjuhise.

9.2 Töökohas on enamjaolt kasutusel ohutusmärgid, mis jagunevad otstarbe järgi keelu hoiatus- ja kohustusmärkideks, evakuatsiooni- ja esmaabimärkideks ning tuletõrjemärkideks.

9.3 Ohutusmärk paigutatakse hästivalgustatud kohta ning vaatenurga suhtes sobivale kõrgusele, vältides märgi varjamist konstruktsioonide või esemete poolt. Ohutusmärgile võib vajadusel lisada teatetahvli, mis dubleerib sõnaliselt märgi tähendust, annab lisateavet märgi mõjupiirkonna kohta või suunab märgil tähistatud ruumi või vahendi asukohale.

9.4 Ohumärguannetes kasutatavad värvused

värvus	otstarve	käitumisjuhised
Punane	Keelumärguanne	Ohtliku käitumise keelamine
	Hoiatus ohu eest	Seiskamine, sulgemine vms; ohualalt lahkumise korraldus
	Tuletõrjevahendid	Tunnus ja asukoht
Kollane	Hoiatusmärguanne	Ole ettevaatlik, võta tarvitusele ettevaatusabinõud
Sinine	Kohustusmärguanne	Eriomane kohustuslik käitumine või tegevus. Isikukaitsevahendite kandmise kohustus
Roheline	Evakuatsiooni- ja esmaabimärgid	Uksed, liikumisteed, väljapääsud. Esmaabivahendite asukoht.
	Ohtu ei ole	Normaalne olukord taastunud

9.5 Kasutatavad ohutusmärgid

9.5.1 Keelumärgid

Keelumärgi olulised tunnused on ümar kuju, must piltkiri valgel taustal, punane ääris ja diagonaaljoon, kusjuures punane osa moodustab vähemalt 35% märgi pindalast

9.5.2 Hoiatusmärgid

Hoiatusmärgi olulised tunnused on kolmnurkne kuju, must piltkiri kollasel taustal ja must ääris, kusjuures kollane osa moodustab vähemalt 50% märgi pindalast.

Tuleohtlik aine

Plahvatusohtlik aine

Mürgine aine

Sööbiv aine

Radioaktiivne aine

Rippuv last

Liikuv veok

Elektrioht

Ohuala*

Laserkiirgus

Oksüdeeriv aine

Mitterioniseeriv kiirgus

Tugev magnetväli

Takistus

Kukkumisoht

Bioloogiline oht

Madal temperatuur

Plahvatusohtlik keskkond

9.5.3 Kohustusmärgid

Kohustusmärgi olulised tunnused on ümar kuju, valge piltkiri sinisel taustal, kusjuures sinine osa moodustab vähemalt 50% märgi pindalast.

Kanna silmakaitse-
vahendit

Kanna kaitsekiivrit

Kanna kuulmis-
kaitsevahendit

Kanna hingamisteede
kaitsevahendit

Kanna kaitsejalatseid

Kanna kaitsekindaid

Kanna kaitseriietust

Kanna näokaitset

Kanna kaitsevööd

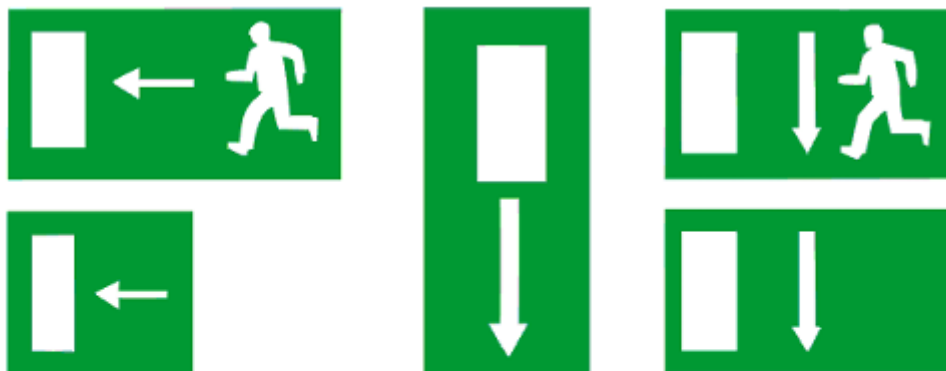
Jalakäijate tee

Üldine kohustusmärk
(vajadusel kasutatakse koos
mõne teise märgiga)

9.5.4 Evakuatsiooni- ja esmaabimärgid

Märkide olulised tunnused on ristküliku või ruudu kuju, valge piltkiri rohelisel taustal, kusjuures roheline osa moodustab vähemalt 50% märgi pindalast.

Evakuatsioonitee vöö-pääs

Esmaabi

Kanderam

Esmaabidus

Silmaduš

Hädaabitelefoni

Siin/all

Vasakul

Parem

Ees/üleval

9.5.5 Tuletõrjemärgid

Tuletõrjemärgi olulised tunnused on risküliku või ruudu kuju, valge piltkiri punasel taustal, kusjuures punane osa moodustab vähemalt 50% märgi pindalast.

Tuletõrjevoolik

Tuletõrjeredel

Tulekustuti

Hädaabitelefon

Siin/all

Vasakul

Paremal

Ees/üleval

Töötervishoidu- ja tööohutust puudutavad kontaktid Orissaare Gümnaasiumis

TÖÖOHUTUSE EEST VASTUTAJATE NIMEKIRI

1. Töökeskkonnaspetsialist

Herard Anto majandusjuhataja. Tunnistus nr A045122, 25.02.2025.

Töökeskkonnaspetsialisti volitused kuni

2. Esmaabiandja

Riina Paat, õpetaja.

Tallinna Ülikooli Tunnistus 04.06.2024, kehtiv kuni 04.06.2027

Monika Pulk (algklassid).

Eesti Punase Risti Tunnistus 24.04.2018

Ülle Sülla (söökla ja õpilaskodu)

Naiskodukaitse Saaremaa ringkonna tunnistus 07.04.2024